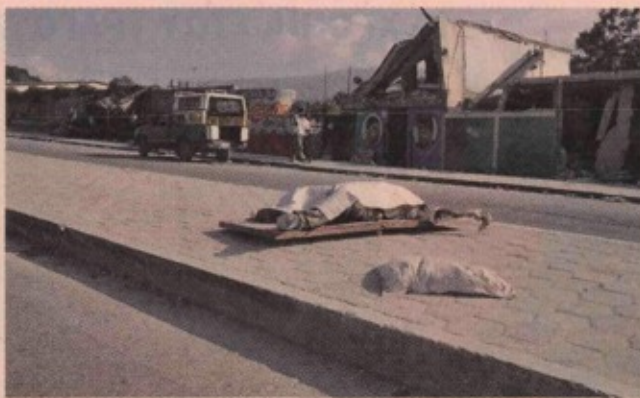

Έναν χρόνο μετά τον φονικό σεισμό

Συντρίμνια, κατεστραμμένες υποδομές, χοιλέρα και εκατόμβες νεκρών συνθέτουν το σκηνικό της εξαθλίωσης στην Αϊτή, όπως μας το μεταφέρει ο καθηγητής Ευθύμιος Λέκκας, έναν χρόνο μετά το χτύπημα του Εγκέλαδου.

Περιδιαβαίνοντας τη χώρα των δακρύων

Η διεθνής βοήθεια δεν κάλυψε παρά ένα μικρό τμήμα των αναγκών – Ανθρωπιστική καταστροφή με «οσμή» γεωπολιτικού σκανδάλου στην πιο φτωχή περιφέρεια του δυτικού ημισφαιρίου

Στις 12 Ιανουαρίου του 2010 ένας ισχυρός σεισμός μεγέθους 7 Ρίχτερ πλήττει την πρωτεύουσα της Αϊτής, Πορτ-ο-Πρενς, προκαλεί 230.000 θανάτους, 500.000 τραυματισμούς και αφήνει άστεγους 1.500.000 κατοίκους. Παράλληλα, καταστρέφει τα δύο μοναδικά νοσοκομεία, τα κέντρα περίθαλψης, το προεδρικό μέγαρο, το αεροδρόμιο, τις λιμενικές εγκαταστάσεις, τα δίκτυα επικοινωνίας και ενέργειας και γενικά το σύνολο των υποδομών της πόλης.

ΤΟΥ ΕΥΘΥΜΗ ΛΕΚΚΑ*

Ο σεισμός ήταν αποτέλεσμα της ενεργοποίησης του οριζόντιας ολίσθησης ρήγματος Enriquillo, το οποίο διέρχεται νότια της πρωτεύουσας, με εστιακό βάθος 10 χιλιομέτρων, δηλαδή το πιο αρνητικό σενάριο που θα μπορούσε

να υπάρχει σε σχέση με τις μικρού ύψους και ποιοτικά υποβαθμισμένες κατασκευές. Δύο μέρες μετά το πρώτο παγκόσμιο σοκ, άρχισαν οι πρώτες αποστολές άμεσης βοήθειας και απεγκλωβισμού, οι οποίες -κάτω από αντίξοες συνθήκες- κατόρθωσαν να παραγάγουν ένα σημαντικό ανθρωπιστικό έργο σε μια χώρα η οποία στην κυριολεξία είχε διαλυθεί, μη μπορώντας σε καμία περίπτωση να διαχειριστεί η ίδια την έκτακτη κατάσταση, ή καλύτερα την κατάσταση χάους που επικράτησε για αρκετές εβδομάδες μετά.

Αμέσως μετά τον σεισμό, ομάδες ή -ακριβέστερα- αγέλες φοβισμένων και εξαγριωμένων ανθρώπων κυκλοφορούν στην πόλη, λεπλατούν καταστήματα, επιτίθενται σε αντίπαλες ομάδες, κάνουν πλιάτσικο σε κέντρα διανομής βοήθειας και στις ξένες αποστολές, μέσα σε μια πόλη ολοκληρωτικά ισοπεδωμένη, γεμάτη συντρίμνια και διάσπαρτα πτώματα.

Τέσσερις μέρες μετά τον σεισμό, η Χίλαρι Κλίντον επισκέφτηκε την Αϊτή, για να καταγράψει την όλη κατάσταση και δήλωσε ότι διαθέτει 50 ε-

κατομμύρια δολάρια για άμεση βοήθεια. Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Βραζιλία, ο Καναδάς, η Αυστραλία και γενικά πάνω από 60 χώρες, καθώς επίσης και διεθνείς οργανισμοί, υποσχέθηκαν περισσότερα από 5,5 δισ. δολάρια για την ανάκαμψη της χώρας.

Υποσχέσεις

Πώς διαμορφώθηκε όμως η κατάσταση λίγους μήνες μετά το πρώτο σοκ; Στις αρχές Οκτωβρίου, ο Μπιλ Κλίντον, ο οποίος επέβλεπε τη χορήγηση της βοήθειας εκ μέρους του ΟΗΕ, εξέφρασε την απογοήτευσή του για την αργή διάθεση των πόρων που είχαν υποσχεθεί οι χορηγοί. Οι μεγαλύτεροι απόντες ήταν οι ΗΠΑ, με τον Μπαράκ Ομπάμα να υπογράφει αρχικά νομοσχέδιο για τη χορήγηση 917 εκατ. δολαρίων, το οποίο στη συνέχεια απορρίφθηκε από τον εισηγητή γερουσιαστή Tom Coburn. Τελικά τον Σεπτέμβριο η απόφαση εγκρίνεται, αλλά τα χρήματα δεν έχουν δοθεί ακόμη, επειδή υπάρχει κίνδυνος να διατεθούν χωρίς αντίκρισμα... Οι άλλες χώρες,

εκτός της Μεγάλης Βρετανίας, η οποία χορήγησε το 1/3 του υποσχεθέντος ποσού των 130 εκατ. λιρών, δεν έχουν χορηγήσει απολύτως τίποτα στην Αϊτή.

Μόνες εξαιρέσεις αποτελούν η Βραζιλία, η Νορβηγία, η Εσθονία και η Αυστραλία, οι οποίες διέθεσαν περίπου 200 εκατομμύρια δολάρια. Επιπρόσθετα, ο Διεθνής Ερυθρός Σταυρός κατέβαλε 150 εκατομμύρια δολάρια, η Microsoft 2 εκατομμύρια δολάρια και οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα περίπου 110 εκατομμύρια δολάρια, κυρίως από δωρεές. Είναι χαρακτηριστικό ότι υψηλόβαθμο στέλεχος του ΟΗΕ δήλωσε ότι για το πρόγραμμα αποκατάστασης έχει χορηγηθεί μόνο το 9% των χρημάτων που είχαν υποσχεθεί οι δωρητές κατά τη διεθνή διάσκεψη τον Μάρτιο του 2011, ποσό που αντιστοιχεί σε 500 εκατ. δολάρια.

Ζωή στα ερείπια

Έναν χρόνο μετά, στους δρόμους του Πορτ-ο-Πρενς πολύ λίγα πράγματα έχουν αλλάξει, μετά την ολοκληρωτική καταστροφή που προκάλεσε

ο σεισμός των 7 Ρίχτερ. Σε πολλά σημεία της πόλης τα συντρίμνια από τους δρόμους δεν έχουν ακόμα αποσυρθεί, ενώ πολλοί κάτοικοι εξακολουθούν να ζουν μέσα στα ετοιμόρροπα κτίρια ή σε τελειώς πρόχειρα καταλύματα, χωρίς τις στοιχειώδεις παροχές (νερό, ηλεκτρικό).

Οι άστεγοι, που υπολογίστηκαν πέρυσι σε 1.500.000, ανέρχονται φέτος σε περίπου 1.050.000, δεδομένου ότι έχουν κατασκευαστεί περίπου 300.000 πρόχειρες και προσωρινές κατοικίες, ενώ πολλοί εγκατέλειψαν το Πορτ-ο-Πρενς και κατέφυγαν σε γειτονικές πόλεις και στην ύπαιθρο. Αν ληφθεί υπ' όψιν ότι κάθε μήνα κατασκευάζονται περίπου 1.000 ημι-μόνιμα καταλύματα από ξύλο, αντιλαμβάνεται κανείς ότι ακόμη και η πρόχειρη στέγαση όλων των πληγέντων θα καθυστερήσει αρκετά, και εφόσον βέβαια τα πάντα θα εξελιχθούν κανονικά και δεν θα υπάρχει πρόβλημα από τυφόνες, πλημμύρες και ένονα φυσικά φαινόμενα.

Για τον λόγο αυτό, τέθηκε σε πρώτη προτεραιότητα η αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών ή καλύτερα η

επανακατασκευή όλων των έργων που είχαν καταστραφεί. Οδικές αρτηρίες που καλύφθηκαν από συντρίμνια ή όγκους εδαφών που κατολίσθησαν, τάφροι όμβριων υδάτων, το αεροδρόμιο, οι λιμενικές εγκαταστάσεις, δημόσια κτίρια, οι παροχές νερού και η υποτυπώδης αποχέτευση έπρεπε να αποκατασταθούν και να αποδοθούν σε χρήση. Η προσπάθεια αυτή εκτιμάται ότι απέδωσε μόλις κατά 20% μέσα στους τελευταίους 8 μήνες.

Υγεία

Η κυριότερη όμως προσπάθεια έγινε στον τομέα της υγείας, όπου πραγματικά ένας μεγάλος αριθμός εθελοντικών οργανώσεων, αλλά και επίσημων κρατικών αποστολών, προσέφερε από την πρώτη στιγμή ένα σημαντικό ανθρωπιστικό έργο κάτω από αντίξοες συνθήκες. Κατά τον σεισμό, η ελάχιστη υφιστάμενη νοσοκομειακή υποδομή είχε καταστραφεί, μεγάλο τμήμα του νοσηλευτικού προσωπικού είχε σκοτωθεί ή είχε τεθεί εκτός υπηρεσίας, με αποτέλεσμα οι ξένες αποστολές να είναι αναγκασμένες να με-

Ο εφιάλτης συνεχίζεται

ταφέρουν όλον τον εξοπλισμό τους.

Οι νοσηλευτικές θέσεις παροχής άμεσης βοήθειας υπολογίζονται σε 2.000 περίπου και οι ιατρικές υπηρεσίες, που περιλαμβάνουν ακόμα και επεμβάσεις σε υπαίθρια καταλύματα, παρέχονται κάτω από εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες. Υπολογίζεται ότι 1.000.000 άνθρωποι έτχυν βοήθειας από τους γιατρούς και το νοσηλευτικό προσωπικό. Βεβαίως, το τελευταίο χρονικό διάστημα η προσπάθεια επικεντρώθηκε στην αντιμετώπιση της επιδημίας της χολέρας, που ενέσκηψε και η οποία μόνο τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο προκάλεσε τον θάνατο 3.000 ανθρώπων.

Απαισιοδοξία

Έναν χρόνο μετά την καταστροφή, υπάρχει η βεβαιότητα ότι στην Αϊτή η αποκατάσταση θα αργήσει να ολοκληρωθεί, έστω να φτάσει στο επίπεδο που βρισκόταν πριν. Και αυτό παρά το γεγονός ότι το ποσό των 6 δισ. δολαρίων, που έπρεπε να διατεθεί, ήταν μικρό σε σχέση με άλλες περιπτώσεις πρόσφατων καταστροφών, όπως για παράδειγμα τον σεισμό του Wechuan στην Κίνα το 2008, που στοίχισε 120 δισ. δολάρια, και τον σεισμό της Χιλής το 2010, που στοίχισε 20 δισ. δολάρια.

Η διεθνής πολιτική συγκυρία δεν επέτρεπε οι κυρίαρχες δυνάμεις να εφαρμόσουν αυτά που έπρεπε στην Αϊτή, είτε γιατί δεν υπήρχε η πολιτική βούληση είτε γιατί άλλα προβλήματα και εκκρεμότητες ήταν πιο επιτακτικά για διευθέτηση. Η διεθνής οικονομική συγκυρία δεν επέτρεψε, επιπρόσθετα, να διατεθεί το σύνολο των υποσχεθέντων για την αποκατάσταση της καταστροφής στην Αϊτή και οι χώρες οι οποίες διαγκωνίστηκαν για εξαγγελία διάθεσης πόρων σιγά σιγά αποσύρθηκαν, χρησιμοποιώντας διάφορα προκλήματα.

Το τελικό αποτέλεσμα -παρά τις όποιες φιλότιμες πραγματικές προσπάθειες- είναι ότι η διεθνής βοήθεια δεν κάλυψε παρά ένα μικρό τμήμα της αποκατάστασης, σε μια χώρα που ήταν η φτωχότερη του δυτικού ημισφαιρίου και θα εξακολουθήσει να παραμένει η φτωχότερη, με τις ελπίδες της για μια καλύτερη τύχη να διαψεύδονται για πολλοστή φορά τις τελευταίες δεκαετίες...

*Καθηγητής στο Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, αντιπρόεδρος στον Οργανισμό Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας.

Χρειάστηκαν μόλις 35 δευτερόλεπτα για να καθούν 300.000 ζωές και να καταστραφούν εκατομμύρια άλλες, όταν ο ισχυρότατος σεισμός των 7 Ρίχτερ ισοπέδωσε, στις 12 Ιανουαρίου 2010, τη μακρινή Αϊτή.

Αλλά ο εφιάλτης δεν σταμάτησε εκεί. Συνεχίζεται μέχρι και σήμερα, έναν χρόνο αργότερα, παίρνοντας διαστάσεις μίας σύγχρονης ανθρωπιστικής καταστροφής, με «οσμική» γεωπολιτικού σκανδάλου, που η συλλογική συνείδηση δύσκολα μπορεί να αποδεχθεί... Παρά την παράταση και ενίσχυση της διεθνούς ειρηνευτικής αποστολής του ΟΗΕ, της MINUSTAH, και τη δραστηριοποίηση περίπου 12.000 μη κυβερνητικών οργανώσεων (!) στα αιτηνά εδάφη, ο θάνατος και η εξαθλίωση δείχνουν να έχουν πα «ριζώσει».

Η επιδημία της χολέρας και η απειλή του εμφυλίου πλανώνται πλέον πάνω από τη φτωχότερη χώρα του βορείου ημισφαιρίου. Και κατά τραγική ειρωνεία, την ώρα που η πρώτη στην παγκόσμια ιστορία δημοκρατία μαύρων γιορτάζει 207 χρόνια απελευθέρωσης από την πάλη ποτέ γαλλικά αποικιοκρατία (στην πρώτη ποτέ επιτυχημένη εξέγερση σκλάβων), οι κάτοικοι της ζουν, στην «αυγή» του 2011, υπό μία άτυπη κατοχή...

Εφιαλτικοί αριθμοί

Δεν είναι μόνον οι ανεκπλήρωτες υποσχέσεις της Δύσης για την παροχή οικονομικής βοήθειας, που έναν χρόνο μετά φθάνει με το σταγονόμετρο (μέχρι σήμερα έχει δοθεί μόλις το 20%) και με το πρόσχημα της γραφειοκρατίας. Δεν είναι ούτε οι εφιαλτικοί αριθμοί, που μιλούν από μόνιους τους: το 75% των οικογενειών λιμοκτονεί, το 44% του πληθυσμού δεν έχει καν πρόσβαση σε πόσιμο νερό, ενώ το 27% αναγκάζεται

να ζει χωρίς στοιχειώδεις συνθήκες υγιεινής (εξ ου και δεν είναι απορίας άξιο που εδώ ξέσπασε η ξερασμένη στον δυτικό κόσμο χολέρα).

Αυτό που ξενίζει κι εξοργίζει περισσότερο είναι ότι, πάνω στην εξελισσόμενη αυτή τραγωδία, φαίνεται ότι «σπίνονται» νέα μικροπολιτικά και γεωστρατηγικά «παιχνίδια». Υπό τις «ευλογίες» της Δύσης, η διεφθαρμένη κυβέρνηση του Πορτ-Ο-Πρενς έστειλε τον Νοέμβριο κάλπες για τις βουλευτικές και προεδρικές εκλογές, που εξελίχθηκαν σε πολιτική ιλαροτραγωδία, εν μέσω πλήθους καταγγελιών για ευρύτατη καλπονοθεία. Λαοφιλείς υποψήφιοι και κόμματα -όπως αυτό του εξόριστου πρώην προέδρου Αριστίντ- αποκλείστηκαν χωρίς αιτιολόγηση από την εκλογική διαδικασία. Και η ανακρίβεια του αποτελέσματος του πρώτου γύρου (που φέρνει στην κορυφή την πρώην «πρώτη κυρία» την περίοδο της χούντας του '88, δρα Μιρλάντ Μανινγκάτ, και δεύτερο τον «εκλεκτό» του απερχόμενου προέδρου Περβάλ, Ζντ Σελεστίν) ήλθε να ενισχύσει τις χειρότερες υποψίες.

Μπροστά στην κλιμακούμενη λαϊκή οργή και αναγκάστηκε -που εκφράζεται μέχρι και σήμερα με εκτεταμένες ταραχές και επεισοδιακές διαδηλώσεις-, ο πρόεδρος της Αϊτής συναίνεσε στο λιγότερο που θα μπορούσε να κάνει: στην επανακατα-

Σεισμός, χολέρα, διεθνής... κατοχή, το τρίπτυχο της εξαθλίωσης των κατοίκων στο νησί της Καραϊβικής που πέρυσι ισοπέδωσε ο Εγκέλαδος

μέτρηση των ψήφων. Έργο, που έχουν τώρα αναλάβει στατιστικοί και νομικοί από τις ΗΠΑ, τη Χιλή, τον Καναδά, τη Γαλλία και την Τζαμάικα, χωρίς φυσικά να συνυπολογίζονται οι καταγγελίες για αποκλεισμό πολλών ψηφοφόρων από τα εκλογικά τμήματα και για οργανωμένη καλπονοθεία. Ήδη, αρκετοί αναλυτές υποστηρίζουν ότι το ζητούμενο τώρα πια είναι κάθε άλλο παρά η δημοκρατία...

Ο διεθνής Τύπος βρήκε πλέον δημοσιευμάτων για το πώς η πραγματική εξουσία έχει μεταβιβαστεί -λόγω του νόμου έκτακτης ανάγκης- στην Ενδιάμεση Επιτροπή για την Ανοικοδόμηση της Αϊτής- HRIC (της οποίας συμπροεδρεύουν ο Αϊτινός πρωθυπουργός Ζαν Μαξ Μπελρίβ και ο Αμερικανός πρώην πρόεδρος

Μπιλ Κλίντον), ανοίγοντας έτσι τον δρόμο στις πολυεθνικές και στην πειθήνια ελίτ της Αϊτής για να λεηλατήσουν τον εθνικό και φυσικό πλούτο της χώρας. Εξοργισμένοι, όμως, με τη σαθρή κατάσταση δεν είναι μόνον οι Αϊτινοί...

Βαριές κουβέντες

Στην τελευταία συνεδρίαση της HRIC, που έγινε στα μέσα Δεκεμβρίου, στο Σάντο Ντομίνγκο της Δομινικανής Δημοκρατίας, και κράτησε πάνω από επτά ώρες -γράφει η διαδικτυακή αιτηνή ιστοσελίδα Haitilibre-, ακούστηκαν μεταξύ των παρισταμένων πολύ βαριές κουβέντες. Ο Κλίντον διαμαρτυρήθηκε έντονα για τους αργούς ρυθμούς στην ανοικοδόμηση της χώρας, αφήνοντας αιχμές για την πολιτική ηγεσία της Αϊτής.

Ενώ ο πρώην πρωθυπουργός της Τζαμάικα, νυν εκπρόσωπος της CARICOM (Καραϊβική Κοινότητα και Κοινή Αγορά), Περσιβάλ Τζέιμς Πάτερσον αποχώρησε εξοργισμένος από τη συνεδρίαση, καταγγέλλοντας ότι τα διαθέσιμα ποσά της διεθνούς βοήθειας δεν διατίθενται προς όφελος του λαού του Αϊτής και καταμαρτυρώντας παντελή έλλειψη διαφάνειας στις διαδικασίες επιλογής των επενδύσεων που εγκρίνονται από την HRIC.

Η επόμενη συνεδρίασή της έχει οριστεί για τα τέλη Ιανουαρίου, λίγο πριν λήξει τυπικά η θητεία του Αϊτινού προέδρου. Μέχρι τότε, αίσιας, το Πορτ-Ο-Πρενς θα πρέπει να έχει πληροφορηθεί για τη διάδοχη πολιτική κατάσταση στη χώρα, ενόσω ο πληθυσμός του θα συνεχίσει να αποδεκατίζεται από τη νέα «κατάρρα» του: την επιδημία της χολέρας που έχει ήδη στοιχίσει τη ζωή σε περισσότερους από 3.300 ανθρώπους...

ΜΑΡΙΑΡΙΤΑ ΒΕΡΤΟΛΙΑ

ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ 5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΔΥΟ DVD ΜΕ ΤΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

informer

ΤΙΜΗ 5,90 €

Πρωταγωνιστούν
BARBARA STANWYCK,
HENRY FONDA
Σκηνοθεσία **PRESTON STURGES**

Ο κύριος Χάρινγκτον ταξιδεύει μετά της θυγατρός του σε ένα υπερωκεάνιο, στο οποίο επίσης επιβαίνει ένας αφελής οφιολόγος, κληρονόμος μιας αμύθητης περιουσίας. Πατέρας και κόρη βάζουν στο μάτι τον πλούσιο γαμπρό, αλλά το σχέδιό τους δεν εξελίσσεται καλά, μια και η μεν κόρη ερωτεύεται το υποψήφιο «θύμα», ο δε λάτρης των φιδιών αντιλαμβάνεται τις «αγνές» προθέσεις κόρης και πατέρα...

Το αθέαστο κωμικό δίδυμο σε μια ταινία με πολύ γέλιο!
ΛΕΓΕΩΝΑΡΙΟΙ ΓΙΑ... ΚΛΑΜΑΤΑ!

Ο Σταν και ο Όλιβερ κατατάσσονται στη Λεγεώνα των Ξένων, σε μια προσπάθεια του Όλι να ξεπεράσει ένα κορίτσι που του έκλεψε την καρδιά. Η ζωή στην έρημο όμως δεν είναι σε καμία περίπτωση όπως τη φαντάζονταν και αποφασίζουν να εγκαταλείψουν το τάγμα. Η απόφασή τους ισοδυναμεί με προδοσία, γι' αυτό φυλακίζονται και καταδικάζονται σε θάνατο. Μην έχοντας άλλη επιλογή, σκαρώνουν την απόδρασή τους...

